

## **ZPRÁVA o činnosti Kanceláře ombudsmana Českého rozhlasu za rok 2022**

**Písemná podání od 1. 1. do 31. 12. 2022:**

celkem **1318** podání = 1891 jednotlivých bodů

### **Úvodem**

Ombudsman ČRo se ve své činnosti řídí Statutem ombudsmana:

<https://informace.rozhlas.cz/sites/default/files/documents/03885597.pdf>

Prvořadým úkolem je „prohloubení dialogu mezi posluchači a Českým rozhlasem jako médiem veřejné služby, zejména s ohledem na oprávněné zájmy posluchačů“.

### **Struktura a organizace činností**

Kancelář ombudsmana ČRo sestává z ombudsmana, asistentky zajišťující administrativu a asistenta s úvazkem 0,5 připravujícího podklady a zajišťujícího správu webových stránek.

V roce 2022 pokračoval ombudsman ČRo v činnosti člena Dozorčí rady Radioservis, a. s. Podílel se na přípravě materiálu Strategie 2027 – vize veřejnoprávního rozhlasu pro dalších pět let. Při zpracovávání posluchačských podnětů spolupracoval zejména s šéfredaktory stanic, Zpravodajstvím, Oddělením vzdělávání, Oddělením evidence rozhlasových poplatků, Oddělením právních služeb, oddělením Marketing a digitální služby, Technikou a správou ČRo.

Ombudsman ČRo je z titulu své funkce zároveň tajemníkem Etické komise Českého rozhlasu, ustavené 1. května 2017. V roce 2022 zasedala Etická komise 29. 6. 2022 a 22. 12. 2022 a vydala svá stanoviska k účasti Českého rozhlasu v mediální kampaň Zbraně pro Ukrajinu a k problematice řečové syntézy a jejího využívání v Českém rozhlase.

Podrobnější informace dostupné na webové stránce:

<https://informace.rozhlas.cz/eticka-komise>

## **Komunikace s posluchači**

### **Témata, která profilovala komunikaci s posluchači v roce 2022**

- Reakce na zpravodajské a publicistické pokrytí války na Ukrajině – až na výjimky jsem nezaznamenal výraznější negativní reakce posluchačů na zpravodajské a publicistické pokrytí konfliktu. Obhajoba ruské agrese je často spojena soudě dle adres odesílatelů s teoriemi spiknutí a odporem vůči očkování v období covidu-19.
- Reakce na reflexi ekonomických problémů – pozitivní i negativní hodnocení projektu Česko 2022: Život k nezaplacení.
- Pozitivní hodnocení projektů Zpravodajství ČRo k 80. výročí atentátu na Heydricha a vyhlazení Lidic.
- V závěru roku výrazná vlna posluchačských reakcí v souvislosti s blížícími se prezidentskými volbami. Reakce v zásadě odrážely rozvržení voličských preferencí. Varující je růst agresivity a vulgarity směřované nikoli primárně Českému rozhlasu, ale kandidátům, které posluchači nechtěli volit.
- Přípomínky k účasti hostů ve vysílání, motivované sympatiemi nebo antipatiemi osobního nebo politického rázu.
- Přípomínky k výročkům ve vysílání – buď nesouhlas s odvysílanými politickými názory, nebo kritika údajně nevědeckých nebo nedostatečně odborně oponovaných poznatků – zde dochází často k záměně zpravodajství a publicistiky.
- Kritika prvků programu (změna časů, moderátorů apod.).
- Dobré přijetí nových stanic Radiožurnál Sport a Pohoda.
- Nepoměr mezi mluveným slovem a hudbou – zejména v poradenských pořadech a v rozhovorech na Dvojce by posluchači uvítali větší prostor pro mluvené slovo.
- Nespokojenost s hudební dramaturgií – preference osobního hudebního vkusu.
- Nesouhlas s odbornými názory – zde je možno pozorovat velmi vyhrocené postoje zastánců a odpůrců očkování vůči povinnosti Českého rozhlasu reflektovat tento společenský problém v celé šíři názorového spektra.
- Zájem o signál DAB+ a upozorňování na potřebu dobudování sítě dokrývacích vysílačů.
- Komentáře k problémům jednotlivých funkcí audioportálu mujrozhlas.cz.
- Spolupráce s Oddělením evidence rozhlasových poplatků při řešení žádostí o zmírnění tvrdosti zákona, předžalobních výzev k uhrazení pokut a poplatků a dalších problémů spjatých s rozhlasovými poplatky (rozhodnutí soudu o exekuci, žádosti zmírnění tvrdosti zákona).

- Přípomínky k prohřeškům proti normám hovorové češtiny jako mluvené formy spisovné češtiny v oblasti gramatické, stylistické, syntaktické, ortoepické.
- Sjednocená komunikační strategie s vedením Radioservisu a jeho představenstvem kvůli ukončení existence Týdeníku Rozhlas v červnu 2022.

Příklady komunikace obsahují webové stránky ombudsmana ČRo.

<https://informace.rozhlas.cz/ombudsman>

### **Rozvoj mediální gramotnosti a další aktivity**

Součástí činnosti ombudsmana Českého rozhlasu je snaha přispět ke zvyšování mediální gramotnosti české veřejnosti, což dokládá ve své zprávě, jež je součástí materiálu o podpoře mediální gramotnosti, poskytovaného Českým rozhlasem Radě pro rozhlasové a televizní vysílání. K těmto aktivitám patřila v roce 2022 vystoupení na přednáškách a workshopech určených studentům Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, Univerzity Konštantína Filozofa Nitra, Jihočeské univerzity, středních škol z Prostějova či Českého Těšína.

Oponentura dizertační práce *Komparatívna analýza slovenských a maďarských médií* na Univerzitě Konštantína Filozofa v Nitře a on-line účast v komisi pro obhajobu 28. 1. 2022.

Ve spolupráci s Katedrou společenských věd Fakulty stavební ČVUT byly připraveny publikace o novinářských žánrech a o mediální gramotnosti. Se stejným pracovištěm jsou v současné době připravovány pracovní listy k mediální gramotnosti určené studentům středních škol. Součástí projektu byl v roce 2022 workshop zacílený na mediální výchovu studentů středních škol.

Na doporučení výkonného ředitele ONO Alana Sunderlanda byl poskytnut rozhovor pro bakalářskou práci o činnosti ombudsmanů Nizozemska, Dánska, České republiky a Belgie studentce UK Julii Makhinchuk.

Posluchačům Českého rozhlasu byla činnost kanceláře ombudsmana ČRo představována v pořadech Dvojky eRko.

### ***Zpracoval:***

PhDr. Milan Pokorný, Ph.D.

ombudsman ČRo

16. 2. 2023